

“Bud’te vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte,” napsal apoštol (1Pe 3,15) a my naději skutečně máme a máme ji i pro svět, který po skončení řádící pandemie v mnohém bude asi jiný, než byl předtím. Před pár týdny si sotva kdo z nás dovedl představit, jak rychle můžou vzít za své jistoty, kterým jsme uvykli. A jak moc se na člověku podepíše ztráta sociálních kontaktů, provázená zdravotními riziky a ekonomickou nejistotou. Co to udělá do budoucna s celou společností, a nejen tou naší, to teď asi nikdo neodhadne.

Vypůjčme si z bible obraz, který s oblibou používá: obraz pastýře, který jde před stádem, chrání je a hledá místa, kde ovce budou mít, co potřebují. Stádo moc neví, kudy povede zítřejší cesta, ale tuší, že se nemusí bát, protože svému pastýři důvěřuje.

Takhle mluví o Bohu jako o pastýři třeba jeden známý žalm a spousta dalších textů ve starší části Bible. Janovo evangelium v té souvislosti mluví výslovně o Ježíšovi jako o fakt dobrém pastýři: Ježíšovi se přece přezdívá Boží beránek, což znamená, že je to jeden z našeho stáda, jako my, a přitom nám pastýřsky prošlapává cestu.

Tak takhle se zkuším dívat na situaci, ve které zrovna jsme a nevíme si s ní rady. Nebe jako by se zakabonilo, dobré pastviny jsme vypásli a kdož ví, jak to bude dál, denně jsme my Boží ovce ohrožovány smrtí a to nám na náladě nepřidá. Jaké se tu nabízí řešení?

To je právě to, co nikdo moc neví. Na monitorech a obrazovkách sice vidáme ambiciózní berany, kteří zkoušejí budit dojem, že mají patent na rozum, ale než se vydáte v jejich šlépějích, zvažte to ještě. Tím spíš, že někteří mají sice hezký ovčí kožíšek, ale takové divné tesáky (co teď pod rouškou nejsou hned vidět). Z odstupu, třeba z nebe, to teda musí být podívaná, když se ve zmateném stádu míhají různí rezervní spasitelé, co rádi předbíhají a hodně machrují; z odstupu jsou směšní, ale tam, na place, to ovčím na první pohled tak jasné není...

Z odstupu vypadá kapku komicky i to, jak ovce bez přestání ublíženě brblají, jak bečí nad bídnou kvalitou trávy a mizernou budoucností a nad zkaženou generací jehňat nebo nad zatuhlými skopovými seniory nebo nad čímkoli – ale není to specialita českých ovcí, bylo to tak už v Bibli za pradávných časů, třeba za Mojžíše nebo kdykoli jindy.

Když pak ale přišel opravdový malér, vysvětlovali jej někteří staří proroci tak, že ho máme vzít jako šanci.

Za prvé jako šanci pro sebe: měli jste takových řečí, místo co byste byli Bohu vděční, a co jste přitom všechno vyváděli, tak o tom snad raději pomlčet. No a teď to máte. Teď jste v karanténě, řekli by proroci, tak přemýšlejte, co bylo dobře a co špatně, ale začněte od sebe.

A za druhé je to šance pro celé společenství: svět se řtil směrem, který udávaly šipky směr ekonomický růst, bohatství a tak podobně, a najednou bác – pojdme si v té vynucené pauze ujasnit, kam vlastně chceme společně jít, a jestli na to přijdeme, tak ještě kudy se tam jde.

Tak takhle se snažím dívat na situaci, ve které jsme se ocitli a nevíme si s ní rady.

Stádo tápe a hledá další cestu – a to je právě chvíle, kdy se má dostat ke slovu ten opravdu dobrý pastýř. Lidi z našeho českého chlíva na to možná nebudou chtít slyšet, žádnou církev nemají rádi, prý už je zklamala; jenže to možná měli tu smůlu, že narazili na nějaké machrující postavy, co se ohánějí patentem na rozum. Anebo možná narazili na dobré postavy, jenže ty jim zvěstovaly lásku a službu, a to je nebavilo, víc je třeba lákal tamten růst a blahobyt, který nabízela kdejaká slibotechna.

Dobrý pastýř z biblického obrazu se o stádo opravdu stará, ale to hlavní, proč mu stádo důvěřuje, je ve vztahu. Důvěřuju tomu, koho mám rád, a věřím, že on má rád mě a že se na něj můžu spolehnout.

Citoval jsem na začátku větu z biblického dopisu: “Buďte vždy připraveni odpovědět každému, kdo by se vás ptal na naději, kterou máte.” To je přesně ono: nemáme patent na rozum, abychom druhé stavěli do latě (taky se nás o to nikdo neprosí), ale máme naději, kterou oni možná někde poztráceli. Jakou? No tu, co se kvůli ní naše stádo schází v kostele, když není karanténa. Kde jsme ji vzali? Od toho Božího beránka, který je jeden z nás, jako my, ale funguje jako spolehlivý pastýř.

“Nebe jako by se zakabonilo, dobré pastviny jsme vypásli a kdož ví, jak to bude dál, denně jsme my Boží ovce ohrožovány smrtí a to nám na náladě nepřidá.” To napsal zase jeden jiný biblický autor a co nabízí jako řešení, k tomu se dostaneme hned po modlitbě.

Milý Bože,

jsou chvíle, kdy se nás zmocňuje strach, a to se pak člověk chová divně. Mohli bychom se spolehnout na tebe, ale i to nám v tu chvíli jde ztuha. Neměj nám to za zlé, prosíme, vždyť víš, jací jsme a kdo jsme.

Děkujeme za všechny, kdo jsou v téhle bitvě v první řadě: za doktory a sestry a všechny, kdo s nimi spolupracují, za hasiče a policisty a za prodavačky a za učitele a tak dál a taky za všechny, kdo se začali starat o seniory a vůbec o lidi kolem sebe. Děkujeme za to, že ohled na druhého člověka aspoň na čas převážil nade vším, co tomu obvykle brání.

Myslíme i na ty, kdo by ze samého strachu snad i udávat druhé začali a bojí se s kýmkoli setkat – dopřej jim lásku, která přemáhá a zahání strach. Prožíváme nemilou dobu, ale prosíme, Bože, aby nám tahle zkušenost pomohla se v životě líp orientovat.

Amen.

Tak a teď ta slova, která apoštol připsal hned za úvahu, že jsme jak ovce denně ohrožováni smrtí:

Stále je Bůh s vámi, na vrcholech i v hlubinách vašeho života. Smrt ani život, příjemné chvíle ani životní horory ani nic jiného vám teď ani v budoucnu nemůže vzít jeho přítomnost. Není na světě moci, jež by vás mohla odloučit od jeho lásky.

A pokoj Boží, který je větší než náš rozum a trumfne všechny naše představy a fantazie, pokoj Boží ať ochraňuje vaše srdce, vaše plány i vzpomínky, úmysly i naděje už napořád v Kristu Ježíši. Amen.